

Данілова Е.І.,

*д.е.н., проф., професор кафедри менеджменту ЗЕДП
Національного авіаційного університету, м. Київ*

Разумова К.М.,

*д.е.н., проф., завідувач кафедри організації авіаційних робіт та послуг,
Національний авіаційний університет, м. Київ*

Бойко О.О.,

*здобувач другого магістерського рівня вищої освіти
Національного авіаційного університету, м. Київ*

УПРАВЛІНСЬКИЙ КОНТРОЛЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Встановлено, що в сучасних умовах господарювання, ефективність діяльності будь-якого підприємства забезпечується шляхом постійного безперервного удосконалення всіх його систем та елементів господарської структури, в тому числі системи управлінського контролю. Ринкові умови сьогодення спонукають підприємства до створення та удосконалення ефективної системи управлінського контролю, як невід'ємного елемента господарської структури, що забезпечує функціонування підприємства як єдиної системи [2]. Забезпечення ефективної та прибуткової зовнішньоекономічної діяльності не можливе без забезпечення ефективної системи управлінського контролю.

Охарактеризовані сучасні наукові школи, представники яких займалися дослідженням методик формування ефективного управлінського контролю на підприємствах при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

Визначено, що незважаючи на багаторічні дослідження, теоретичні та практичні напрацювання щодо даного питання, на сьогодні не існує єдиної методики забезпечення ефективного управлінського контролю на підприємстві при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності. Про її відсутність свідчить наявність значної кількості проблем, з якими стикаються підприємства, при побудові такого контролю в сучасних господарських умовах.

Обґрунтовано, що існуюча теоретична база формування системи управлінського контролю на підприємстві при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності неспроможна забезпечити всі існуючі потреби, при її реалізації на окремому підприємстві [5]. Адже загальнонаукові підходи та методи не можуть ефективно застосовуватися на практиці окремого підприємства, оскільки вони не враховують індивідуальних особливостей його діяльності, структуру та менеджмент. Ще однією проблемою, є відсутність єдиної точки зору науковців та практиків щодо самої сутності терміну «управлінський контроль» [1].

Багатогранність визначень цього поняття призводить до розпливчастого і неоднозначного розуміння сутності цієї категорії, а, отже, і невизначеності при його застосуванні [3].

В процесі дослідження функціонування сучасного підприємства, аналізу фінансово-економічних показників та організації управлінського контролю встановлено, що і сьогодні наявна значна кількість проблем, пов'язаних з організацією управлінського контролю.

Доведено, що для забезпечення ефективності управлінського контролю на підприємстві при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності, він має враховувати індивідуальні особливості організаційної структури управління і специфіки його діяльності та постійно удосконалюватися, враховуючи особливості взаємодії внутрішнього і зовнішнього середовища, ґрунтуючись на основних принципах менеджменту змін [4].

Процес організації має бути комплексним, послідовним та багаторівневим. В основу контролю має бути покладено принцип всеосяжності та неупередженості як головних принципів функціонування [6].

Зроблено висновок, що надзвичайно актуальною проблематикою сьогодення є створення ефективного управлінського контролю на підприємстві при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності, адже саме ефективна система контролю дозволяє досягати поставлених господарських цілей.

Література

1. Бутко І. М. Модель та метод прийняття управлінських рішень на основі аналізу геопросторової інформації рішень. Сучасні інформаційні системи. 2021. Т. 5, № 2. – 48 с.
2. Голов С.Ф. Управлінський облік: підручник / С.Ф. Голов – [2-ге вид.]. – К.: Центр навчальної літератури (ЦУЛ) 2019. – 400 с.
3. Костін Ю.Д., Ткачова Т.С. Управлінські рішення та ефективність функціонування промислового підприємства. Вісник ХНАУ. Серія: Економічні науки. 2020. № 3. – 286 с.
4. Danilova E., Marchenko V., Novak V., Palyvoda O., Perederii N. Methodological support of analytical procedures for managing economic security (on the example of an airline). *National Institute for Aerospace Research “Elie Carafoli”*. INCAS BULLETIN, Volume 13, Special Issue/ 2021, P.29-45.
5. Kyrylenko O., Razumova K., Novak V., Guryna A. Strategic analysis as a tool for the formation and implementation of air company development strategy. Зб. наук. пр. ДВНЗ «Університет банківської справи» «Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики». – Харків: ХННІ, 2020. - №4.
6. Figueroa A. Crisis Management Examples: Learn from These 7 Brands (2021). URL: <https://brandfolder.com/resources/crisis-management/>